

JÄMSTÄLLDHETEN OCH SKOGEN

SKRIFT FRÅN FRIA GRÖNA KVINNOR UITFRÅN
MEDVERKAN I IUFRO VÄRLDSKONGRESS 24 -29 JUNI
2024 I ÄLVSJÖ SAMT TANKAR OM FÖRENINGENS
FORSATTA SKOGSARBETE.

- VAD ÄR EGENTLIGEN EN SKOG?

IUFRO, INTERNATIONAL UNIONS OF FOREST RESEARCH ORGANISATIONS, ÄR EN FRISTÅENDE INTERNATIONELL UNION SOM ORGANISERAR FORSKNING KRING SKOG OCH NÄRINGSLIV SAMT DESS PÅVERKAN PÅ MILJÖ OCH KLIMAT. FORSKARE FRÅN UNIVERSITET OCH HÖSKOLOR BJUDS IN TILLSAMMANS MED NÄRINGSLIV OCH CIVILSAMHÄLLETS ORGANISATIONER. IUFRO HAR 700 MEDLEMSORGANISATIONER OCH 15000 FORSKARE VILKA REPRESENTERAR 123 LÄNDER OCH ÄR MED DET VÄRLDENS STÖRSTA SAMMANSLUTNING KRING FORSKNING OCH UTVECKLING AV SKOG.

VÄRLDSKONGRESS HÅLLS VART FEMTE ÅR OCH I ÅR VAR DET SVERIGE SOM GENOM SLU, SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET, STOD VÄRD TILL-SAMMANS MED NORDISKA OCH BALTISKA UNIVESITET. FRIA GRÖNA KVINNOR VAR PÅ PLATS TILLSAMMANS MED 4000 ANDRA DELTAGARE OCH EWA LARSSON, SAMHÄLLSVETARE OCH FÖRENINGENS ORDFÖRANDE PRESENTERAR HÄR SINA REFLEKTIONER FRÅN KONGRESSENS SAMT FÖRKLARAR FÖRENINGENS INTRESSE AV ATT FÖLJA OCH PÅVERKA HUR SKOG HANTERAS I SVERIGE, NORDEN, EU OCH GLOBALT UTIFRÅN ETT GENUSPERSPEKTIV.

Fria Gröna Kvinnor har ett långvarigt intresse kopplat till hur skog och skogspolitik utvecklats i Sverige. Historiskt inleddes dagens skogspolitik redan på 1950-talet då skogsbruket styrdes över till att bli rent industriellt organiserat. Politiken och kulturen kring skog har gått från skogsägarens plockhygge till statlig kontroll genom en Skogsvårdsstyrelse. Nu gäller kalavverkning, plöjning, gödsling och monokulturplantering ofta med kemiskt härdade och modifierade plantor. Industrin har kommit att bli en del av en gammal svensk identitet som behöver ställa om till ett hållbart samhälle med kretsloppsekonomi för att klara och anpassas till pågående klimatförändringar. Regler för hållbart bruk jobbas fram av olika regeringar men Skogsstyrelsen har liksom Länsstyrelserna fått allt mindre ekonomiska resurser till kontroll och uppföljning av politiska beslut på fält. Förvånansvärt många misstag sker där större skogsbolag kalhugger skyddad skog. En patriarkal struktur har utvecklats där försiktighet och omtanke om ett levande kretslopp kommit att förknippats med ett civilsamhälle och urfolk som ställer till med besvär när de pekar på andra sätt att bruka skog. Både industri, civilsamhälle och urfolk lutar sig mot forskning och vetenskapliga analyser men har helt olika tidsperspektiv och syn på vad en skog är och betydelsen av ett levande ekologisk system.

Gröna Kvinnor ser det som en avgörande jämställdhetsfråga att alla röster tillmäts lika värde och vill att både EUs försiktighetsprincip tillämpas samt att hänsyn tas till FNs Agenda 2030 - mål 5 att uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt. I synnerhet följande §:

§ 5.5 Att tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet och

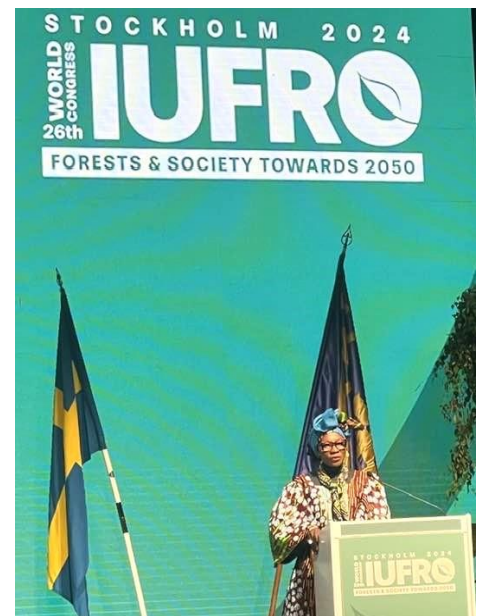
§ 5a Att genomföra reformer för att ge kvinnor lika rätt till ekonomiska resurser, möjlighet att äga och kontrollera mark och andra former av egendom samt tillgång till finansiella tjänster, arv och naturresurser, i enlighet med nationell lagstiftning.

Fria Gröna Kvinnor har synliggjort ett genusperspektiv på den utveckling som sker och svarat på föregående regerings remiss på hur förändring kan ske. Remissen finns på Gröna Kvinnors hemsida: [2021-04-30 Gröna Kvinnors yttrande Skogsutredning 20-73](#)

Föreningens utgångspunkt är att arbeta för jämställda samarbeten, samspel och samhällsutveckling där återställande av biologisk mångfald i skogen ingår utifrån en helhetssyn.

IUFROs inledande huvudtalare Dr. Juliette Biao Koudenoukpo från Benin, chef för FN:s sekretariat UNFSS, FNs skogsforum, uppmanar kvinnor till synlighet och kräver ett erkännande av att kvinnor ska vara med hela vägen fram till beslut. Under rubriken "Inget glastak" lyftes kvinnors inflytande fram som avgörande i beslut på alla samhällsnivåer för att samhällets fulla potential ska kunna nås. Faktum är att 45 % av all skogsforskning världen över bedrivs av kvinnor. Undertecknads kommentar är att det inte räcker med att kvinnor är kompetenta, syns och hörs, beslut måste också baseras på det kvinnor för fram och föreslår.

Cecile Ndjebet, också en av inledningstalarna, har under mer än trettio år arbetat för att inkludera kvinnor inom skogsarbete. Cecile menar att det inte går så bra då hindren för kvinnor att delta inte blivit färre med åren. Kvinnor ser på skog på ett annat sätt, har kunskap om skogens olika möjligheter att ge hälsa och vill sköta om skog så att den finns kvar, säger Cecile och anser det hög tid att inkludera kvinnor i allt skogsarbete på kvinnors egna villkor. Cecile Ndjebet kritiserar arbetet med "Platform for Action", FNs Beijing dokument från 1995, då hon anser att vad kvinnor tycker hela tiden blir politiskt exkluderat och avslutar med både en metafor och ett påstående: - *Bry er om skogen så som ni bryr er om era barn. Det är kvinnorna som sitter på lösningen!*

Blev förvånat överraskad över entusiasmen hos publiken som inte ville sluta applådera anförandet. Ceciles bild om skogen som ett barn verkar ha ökat insikten om dagens allvar i pågående globala skogsskövling.

Passade på att lära känna och smida planer tillsammans med Cecile Ndjebet från Kenya. Den officiella kritik av CSW, FNs Kvinnokommission, och dess snart trettioåriga uppföljningsarbete med "Platform for Action" kändes berättigad. Det så kallade Peking - dokumentet antogs av nästan alla FNs medlemsländer på FNs fjärde kvinnokonferens 15-sept 1995 och har sedan dess följts upp på FNs alla årliga CSW (Kvinnokommissionens) möten i New York. Under Plattformens kapitel K "Kvinnor och miljö", står att kvinnor ska spela en mer aktiv roll där beslut om miljö fattas. Det står också att kvinnor i högre grad ska medverka i beslut som rör förvaltning av naturresurser, skydd och bevarande av miljö. Då jag föreslog att vi Fria Gröna Kvinnor kunde arrangera ett zoom-möte på nästa CSW-session i mars 2025 om "Gender and Forestry" tackade Cecile Ndjebet ja till att medverka, då är det trettio år sedan antogs.

Inom Europa i vårt närområde och tillsammans med Kanada och några länder i Afrika, organiserar kvinnor sig inom ämnesområdet skog. Här kan kunskap och stöd till varandra bidra till påverkan och förändringar inom EUs politiska område. Föreningen WOFO, Women Forestry International, har som målsättning att inkludera stjärnmarkerade länder till ett seminarium i hösten-24 utifrån påståendet: - *Jämställdhet och mångfald i skogen kommer att ändra bilden av vad en skog är och hur den kan vårdas och brukas.*

Idag består organisationer WOFO av föreningar från sex länder som alla har ekonomiskt stöd från sina universitet eller regeringar för att vara medlemmar. Det är Österrike, Tyskland, Island, Polen, Slovenien och Ukraina som är medlemmar idag och det vore väldigt roligt om Fria Gröna Kvinnor kunde bli en samarbetspart. Vår förening har gedigna kunskaper inom jämställdhetsområdet bland annat genom vårt mångåriga internationella arbete med CSW, FNs Kvinnokommission. Sverige har också som nation en historisk tradition av att vara i framkant inom det politiska arbetet med jämställdhet, både avseende lagstiftning som faktiskt genomförande av lagstiftning vilket jämställdhetsutbildade femokrater sett till. En femokrat är en feministisk byråkrat.

Många seminarier pågick samtidigt och på bilden till vänster redovisar WOFOs

företrädare från Tyskland föreningens strategiska upplägg för att samarbeta kring ett verkligt inflytande för kvinnor. Från ord till politisk handling och till konkret genomförande.

Bilden till höger visar Dianne Staal Wästerlund, Senior Lecturer på SLU, Sveriges Lantbruksuniversitet, Umeå, som håller anförande om hur svårt det är att "jämtegrera" inom de olika utbildningarna. Att jämtegrera betyder att Jämställdhet ska inkluderas

i allt arbete i enlighet med "Platform for Action" som ju Sverige har ratificerat, det vill säga antagit. På engelska heter jämtegrering mainstreaming. Dianne undervisar i jämställdhet för såväl blivande jägmästare som agronomer och skogsmästare. På senare år söker allt fler kvinnor till utbildningar inom skog, men när de kommer ut i fält och möter stereotypa attityder slutar de. SN, Svenskt Näringsliv, har tagit fram könsuppdelad statistik som visar på kvinnor och

mäns olika inställningen till vad en skog är. Kvinnor tycks se skogen mer som en levande biotop att samspela med medan män mer tycks se skogen som en produkt att hantera. Trots olika grundsyn kan elever ha svårt att förstå vad jämställdhet kan göra för skillnad.

Att kongressen var global märktes i de olika workshops som anordnades. På sista bilden redovisas SLUs egna

internationella projekt om jämställdhetsintegrering där flera länder deltagit. Spontana gruppsamtal skedde och undertecknad deltog i ett som handlade om hur kvinnors vilja verkligen ska nå fram i en renodlad kapitalistisk tillväxtekonomi. Intressanta kontakter knöts.

Jämställdhet var med som en fråga i olika seminarier och workshops i flera av skogsbrukssammanhangen och på olika nivåer. Här nedan ser vi en uppdaterad dystert bild på hur långt Agenda 2030 mål 5, om Jämställdhet, har nått idag. Det ställdes krav på lagstiftning, socialt ansvar och legitimitet för att jämställdhet ska inkluderas i allt samhällsbygge på alla nivåer. Hur ett land värderar kvinnans rätt till sin kropp har avgörande betydelse för ett samhälles generella syn på en kvinna som en jämlik medspelare.

5 GENDER EQUALITY
ACHIEVE GENDER EQUALITY AND EMPOWER ALL WOMEN AND GIRLS

THE WORLD IS NOT ON TRACK TO ACHIEVE GENDER EQUALITY BY 2030

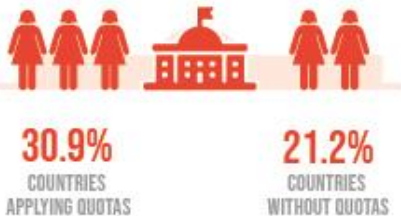

AT THE CURRENT RATE, IT WILL TAKE

LEGISLATED GENDER QUOTAS ARE EFFECTIVE TO ACHIEVE EQUALITY IN POLITICS

WOMEN'S REPRESENTATION IN PARLIAMENT (2022)

NEARLY HALF OF MARRIED WOMEN LACK DECISION-MAKING POWER OVER THEIR SEXUAL AND REPRODUCTIVE HEALTH AND RIGHTS

1 IN 5 YOUNG WOMEN ARE MARRIED BEFORE THEIR 18TH BIRTHDAY

Samspelet mellan politik, universitet, näringsliv, civilsamhälle och urfolk har avgörande betydelse för möjlighet till demokratisk utveckling av sättet att bruka skog. Ett positivt inbördes förhållande mellan politik och praktik som rör specifikt jämställdhet saknas generellt idag, dvs. där jämställdhetsinitiativ ingår inom den breda ramen för styrning så att jämställdhetsintegrering blir en självklarhet. Jämställdhetsarbetet har visat sig möta stora utmaningar och hinder, män är både numeriskt, kulturellt och symboliskt dominerande inom skogsnäringen med alla dess organisationer och de är generellt inte intresserade av jämställdhet. Dessutom medför dagens demokratiskt osäkra politiska läge en förändring av politikens funktion som lagstiftare i relationsprocesser mellan stat, internationella aktörer, marknader och det civila samhället. Arbete med klimat och hållbarhet marginaliseras i korrupta länder och i diktaturer till förmån för obegränsad nedhuggning av skog. Detta påverkar attityder, tillvägagångssätt och mottagande av förslag på lösningar från kvinnor vilka dominerar inom civilsamhällets organisationer. Multinationella skogsbolag kan också använda sig av juridik för att driva på avverkning och trenden de senaste decennierna har varit att bolagen skriver nationella handelsavtal direkt med makthavare vilket gör att juridisk hjälp från World Trade Organization, WTO, inte erhålls.

Positivt är att det i flera skogsrelaterade sammanhang på universitet finns en ökad kunskap om jämställdhetens betydelse som en avgörande faktor för utvecklingen av skogssektorn. Den växande medvetenheten har börjat transformeras och materialiseras i åtgärder för förändring, både på individuell, organisations- och sektors nivå. I de senare fallen kan enskilda organisationer ställas inför en osäkerhet kring processen om krav på jämställdhet och det kan uppstå osäkerhet kring viljan att öka effektiviteten i åtgärder och resursanvändning. - *Här finns ett tydligt konfliktområde där olika tolkningar görs av vad som är bra på kort respektive lång sikt* -. Enskilda organisationer har begränsande ekonomiska möjligheter att påverka när det gäller förändring. Alla aktörer borde ha betydelse för processen att inkludera jämställdhet, såväl när det gäller legitimitet som effektivitet och resurser. Två nationella exempel är Skogssektorns jämställdhetsråd i Sverige och Initiativet Free to Grow i Kanada, som båda involverar ett stort antal aktörer från olika skogssektorer. Även skogscertifieringssystemen (t.ex. FSC) påverkar hantering av skog, vilket WWF påpekade på kongressen. Viljan att tjäna pengar tycks dock oftast större än viljan att kontrollera att miljöbeslut följs. Här kommer behovet av kontroll in så att de som bryter mot bestämmelser kan synliggöras och lagfällas. En annan form av initiativ är gräsrotsmobiliseringar, kollektiva aktioner och självorganisering i nätverk eller andra former av organisering baserad på identitetsgrund, till exempel Women Owning Woodlands Network i Oregon (USA), Forstfrauen i Österrike, Rede Mulher Florestal i Brasilien och Women's Professional Networks (NYKS) i Finland. Patriarkal struktur ligger dock fast; kvinnor får gärna organisera sig, ge uttryck för åsikter och vara med i debatter, men grundläggande ekonomisk tillväxtstruktur vilande på ett förlegat tänk om kortsiktig pengamaximering pågår. Långsiktigt hållbart ekonomiskt helhetstänk som stärker biologisk mångfald och ger kulturell omställning i livsföring saknar politiska beslut.

Lovande på kongressen var att så många kvinnor deltog och att IUFRO för första gången fått en kvinnlig ordförande, professor Daniela Kleinschmit från universitetet i Freiburg. Organisationen IUFRO skriver i sitt pressmeddelande att "valet av en kvinna till ordförande är en viktig förändring och markering för det skogsvetenskapliga samfundet då det är bra att fler kvinnor i allt högre grad antar roller som traditionellt dominerats av män". Professor Daniela Kleinschmit har bakgrund inom skogspolitik, tog doktorexamen vid universitetet i Göttingen 2003 och har haft akademiska befattningar vid universitetet i Freiburg och SLU.

Fler och fler skogsägare är idag nyfikna på att byta sätt att bruka skogen till naturnära och hyggesfria metoder. Men kunskapen om andra metoder är låg och en del av skogsbolagen, stödda av regeringen, kämpar emot! På konferensen blev det tydligt att skogsägare generellt borde få mer makt över beslut om hur de själva ska bruka sin skog, de vill inte förbruka den! Över 300 000 enskilda skogsägare i Sverige äger tillsammans nästan hälften av all produktiv skogsmark. En unik mångfald av skogsägare som inte återspeglas i skogsbruket eller i samtal om skog. Kalhygge är idag helt dominerande och används på 97 procent av skogen. - Vem vinner på det? Det är inte de privata skogsägarna, det är inte den biologiska mångfalden och det är inte de som brukar allemansrätten att vistas i skog och mark, utan det är skogsindustrin. För samtidigt som skogsbolagen gjort rekordvinster har Sveriges alla skogsägare länge dragits med dålig lönsamhet.

Vi vill lagstifta kring biologisk mångfald vilket underlättar för skogsägarna att själva planera och bestämma långsiktig skogsvård.

Vi vill införa ekonomiskt oberoende rådgivning till de som ställer om till hyggesfritt.

Vi vill uppmuntra till nya affärsmodeller med hållbara förädlingskedjor inom landet.

Fria Gröna Kvinnor menar att IUFRO med årets kongress tydligt visat på en vilja att skifta från patriarkalt uppbyggd organisation i en patriarkal värld till att bli en jämställd organisation med större helhetssyn. .

På årets kongress deltog 44 % kvinnor och det var påtagligt många kvinnor som deltog i både paneler och i linjetal, men hur många det var fick vi ingen statistik på.

Jag delar Cecile Ndjobets uppmaning att vi ska behandla skogen som vårt barn, först då bryter vi kulturella spärrar och öppnar för liv, hälsar Ewa Larsson, för Fria Gröna Kvinnor.

Vad är egentligen en skog?

Kanske hela dagens ganska polariserande skogsdebatt handlar om var hackspetten ska bo?

Vad en skog är beror helt enkelt på vem du talar med, Svensk skogsindustri talar gärna om hur bra svensk skog växer, de talar då om volym virke. I Gröna Kvinnors remissvar till regeringen skrev vi att skogsindustrin producerar plantage där ofta endast en trädart växer, monokulturer. Civilsamhällets organisationer som arbetar för bevarande av biologisk mångfald ser en skog som en levande organism där det som är ovan jord kan samspela med det som är under jord. Maktbalansen dem emellan är stor, precis som beskrivits tidigare under sammanställningen av det internationella dagsläget på sidan 6. Det är hög tid att det demokratiska Sverige tar steget ut ur skyttegravarna och söker jämställda samtal till lösningar som går i långsiktigt hållbar riktning, framtiden är här.

Lars Östlund, professor på SLU som forskar i skogshistoria söker förståelse för människans relation till skog och skogsekosystem i ett långt tidsperspektiv, hans tolkningar finns på SLUs hemsida. Klart är att begreppet skog har funnits så länge människan funnits. Klart är också enligt SLUs Riksskogstaxering att virkesvolymen dubblats sedan 1920. Det går inte att promenera, plocka svamp eller jaga i en virkesvolym. Men det går att avverka och tjäna pengar på. Det innebär att när skogsindustrin lägger fram vetenskapliga bevis för att mer skog finns så överensstämmer inte det med upplevd verklighet. För vem som helst kan ju se att antalet kalhyggen med plöjning, så kallad markberedning, ökar liksom uttag av skog, kvar finns virkesvolymen. När verklighet och vetenskap inte går ihop skapas mest olustkänslor och tvivel på vad som är en vetenskaplig sanning. Vi uppfattar det som ett hot mot demokratin. Faktum är att olika intressen stått emot varandra i flera hundra år, men maktbalansen mellan människa och industri kanske aldrig har varit så stor som den är idag och hyggestakten har heller aldrig varit så snabb som nu tack vare investeringar i stora maskinparker. Ute på de svenska skogsplantagen talas det ofta inte svenska, plantering är ett arbetsintensivt lågbetalt jobb som invandrade erbjuds.

Fria Gröna Kvinnor vill föra debatten om skogen vidare från plantage, kolinlagring och ett antingen eller resonemang (jag har rätt och du har fel) till ett samtal om det samhälle vi vill ha. Värdebaserade samtal som ser till helheten, att allt hör ihop, ett holistiskt synsätt där biologisk mångfald är med som egen aktör för sin egen skull.

www.gronakvinnor.se Gilla oss på Facebook Medlemskap 100 kr bg 5412-6867

